

TAJEMSTVÍ SPOLEČENSTVÍ 2.

Draží bratři a sestry, vážení přátelé a vzácní hosté,

Přeji Vám ve jménu našeho Pána Ježíše Krista pokoj Boží převyšující každé pomýšlení!

Jak dobře víte, nerad v kázáních skáču od tématu k tématu, a raději se držím určité linie. Dnes tedy navážu na to, co jsem začal před několika týdny – chci mluvit o tom, v čem spočívá tajemství společenství a co může být jeho hybnou silou. Ty, kdo předchozí slova neslyšeli či nečetli, poprosím, aby se k nim ve volném čase vrátili.

Do každého zdravého společenství bezpochyby patří důležité ingredience, jakými jsou **PRAVDA, POZNÁNÍ, SPOLEČNÝ CÍL...** Minule jsem zmínil, že za hlavní pojivo každého zdravého společenství považuji **LÁSKU**.

V LÁSCE, kterou projevujeme druhým, se ve skutečnosti projevuje naše skutečné já, ten člověk, který byl stvořen k Božímu obrazu, ten člověk, jímž se toužíme stát.

Ve svém prvním listu do Korintu (13:4) psal Pavel společenství místních křesťanů, že:

Láska je trpělivá, laskavá, nezávidí, láska se nevychloubá a není domýšlivá.

Dnes se podíváme na to, co to znamená, když je láska **LASKAVÁ**.

- Jak se projevuje laskavost?

Má určitě mnoho projevů. Od těch nejdrobnějších – že mi někdo něco podá či mi vyjde vstříc, přes různé dlouhodobé dobrovolnické aktivity, až po laskavost jako životní styl, která dokáže proměnit dějiny.

Za mých studentských let prožitých mezi kavárenskými povaleči v Praze, jsme někdy při placení účtu nechali přičíst jednu kávu navíc. Takzvaně jsme ji „pověsili“ pro toho, kdo třeba přijde po nás a nebude mít zrovna peníze. Stačilo pak přijít a zeptat se číšníka: „Nevisí mi tu jedno kafe?“ Byla to drobná laskavost, ale věřte mi, že zvláště v zimních měsících byla příjemná.

Poprosím Vás, abyste si doma **udělali malé cvičení** – vyberte si jeden den uplynulého týdne a sepište si seznam laskavostí, kterých se Vám dostalo. Možná budete překvapeni, kolik toho bude.

Jednat **LASKAVĚ** znamená jednat **VLÍDNĚ, DOBROSRDEČNĚ, ŠLECHETNĚ, VELKORYSE.**

Skutečnost je taková, že žijeme ve světě, který se řídí nemilosrdným zákonem silnějšího, v lepším případě spravedlností ve smyslu zákona odplaty.

Milosrdenství a milost jsou velmi vzácné.

Sám jsem po letech nabyl přesvědčení, že laskavost je nějakým způsobem spojena s **MILOSTÍ**, možná přesněji řečeno milost působí i prostřednictvím laskavosti.

Víme, že když někdo s námi jedná **spravedlivě**, pak **dostaneme to, co si zasloužíme** – to je to proslulé „oko za oko“.

Pokud někdo s námi jedná **milosrdně**, pak **nedostaneme, co si zasloužíme**. Což v praxi znamená, že **je nám odpuštěno** a žádná odplata se nekoná.

Pokud je nám projevna **milost**, pak **dostaneme to, co si rozhodně nezasloužíme**. Víc než jen **odpuštění**, je to **aktivní vlídné přijetí, povzbuzení, nabídka příležitosti ke změně**.

LASKAVOST se projevuje tak, že pro druhého učiním víc, než bych ve skutečnosti musel. Dávám mu tím najevo, že na tom druhém skutečně záleží.

- *Vybavíte si nějaký příběh z Bible, kde se projevuje laskavost?*

Dovolím si k tomu přečíst několik Ježíšových slov, jak je zachycuje Matouš v 5. kapitole (5:38-48): *Slyšeli jste, že bylo řečeno: 'Oko za oko, zub za zub'. Já však vám pravím, abyste se zlým nejednali jako on s vámi; ale kdo tě uhodí do pravé tváře, nastav mu i druhou; a tomu, kdo by se chtěl s tebou soudit o košili, nech i svůj plášť'. Kdo tě donutí k službě na jednu míli, jdi s ním dvě. Kdo tě prosí, tomu dej, a kdo si chce od tebe vypůjčit, od toho se neodvracej.*

Slyšeli jste, že bylo řečeno: 'Milovati budeš bližního svého a nenávidět nepřítele svého.' Já však pravím: Milujte své nepřátele a modlete se za ty, kdo vás pronásledují, abyste byli syny nebeského Otce; protože on dává svému slunci svítit na zlé i dobré a déšť posílá na spravedlivé i nespravedlivé. Budete-li milovat ty, kdo milují vás, jaká vás čeká odměna? Což i celníci nečiní totéž? A jestliže zdravíte jenom své bratry, co činíte zvláštního? Což i pohané nečiní totéž? Buďte tedy dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec.

Tato slova mnohé pobuřují dodnes. *Co když té naší dobroty někdo zneužije, co když po nás bude chtít víc a víc, co když nás bude víc urážet...?*

Ano, to všechno se může stát, když budeme jednat laskavě. Ale volba je vždycky na nás. My přece můžeme zneužití zastavit, a přesto zůstat laskavými.

Je dobré si připomenout, v jaké době to Ježíš říká – jeho země je v té době okupována Římany. A tehdy platilo, že mohl římský legionář na cestě požádat kolemjdoucího, aby mu jednu míli nesl jeho náklad... Ježíšova slova znamenají: *Takže jo, naplň zákon, ale přidej k tomu něco navíc.* (To je právě ta laskavost.) *Už nemusíš, ale můžeš. Je to na tobě. Udělat něco navíc, je tvá volba...*

Je zjevné, že Ježíš proti tehdejšímu společenskému uspořádání neprotestuje. Naopak povzbuzuje své posluchače k tomu, aby skrze svůj laskavý přístup k druhým nechali do jejich života vstupovat Boží milost.

Jde dokonce tak daleko, že povzbuzuje k něčemu naprosto nepochopitelnému: **lásce k nepřátelům**. A jeho následovníci to zřejmě pochopili správně. Jejich laskavý a soucitný přístup k druhým nakonec přinesl – do rozpadajícího se Římského impéria – světlo naděje a záchranu lidskosti. Však to tehdejší mocným leželo v žaludku, když někteří dokonce písemně zaznamenali, že ta divná sekta, co se jmenuje po tom ukřižovaném vůdci, s láskou pečuje nejen o svoje lidi, ale o všechny bez rozdílu...

- *Co myslíte, proč se nechováme k druhým vždy LASKAVĚ?*

Možná proto, že si **nejsme jisti sami sebou**.

Možná proto, že s druhými lidmi – jejich společenským statusem, jejich životním stylem či jejich názory – **nesouhlasíme**, nebo jimi dokonce **pohrdáme**.

Možná proto, že si **připadáme jako ti nejdůležitější**, kterým by měl svět ležet u nohou.

Možná proto, že nám naši laskavost **nikdo dlouhodobě neopětoval**.

Ano, často je to tak, že se k druhým chováme laskavě jenom tehdy, když se oni laskavě chovají k nám. Skoro to vypadá jako výměnný obchod laskavosti: „něco za něco“.

Jenže skutečná laskavost nečeká ani **nevyžaduje žádný revanš**. Proto laskavost nikdy **nepoužívejme jako nástroj manipulace**.

Proč je LASKAVOST pro nás důležitá?

Začnu osobním příkladem. Jako duchovní, na kterého se lidé obracejí v nouzi, když už všechno ostatní selže, si **často připadám spíš jako lidová záložna**. Dobrá polovina lidí mimo církev za mnou chodí se srdceryvným příběhem, jehož lietmotivem je prosba, abych jim „půjčil peníze“. Že je jistojistě vrátí už příští měsíc. Naučil jsem se odhadnout situace, kdy lidem spíše koupím jídlo a jízdenku na vlak. Ale staly se i situace, kdy jsem dotyčnému peníze skutečně dal. S tím, že dluh nemá splatit mně, až na tom bude dobře, **nýbrž někomu, kdo se ocitne ve stejné nouzi**. Potěšilo mě, že alespoň jeden člověk z těch mnoha mi později zavolal, že to tak udělal.

Doma nepočítáme, kolik jsme toho druhým za ta léta rozdali. Spoléháme na to, že Bůh zná naše potřeby i možnosti. Neříkám, že je to vždy snadné – se čtyřmi dětmi, které postupně studují... Ale na druhou stranu platí, že to, co jsme potřebovali, nám nečekaně přišlo odjinud. Někdy jsme dostali od přátel obálku s penězi při loučení na nádraží – byl tam přesně obnos na pračku, která nám den před tím dosloužila. Jindy nám přátelé něco poslali, někteří nás dlouhodobě podporují, další nám umožnili být u nich na dovolené, a ještě se o nás starali. Dostali jsme auto. Jsem vděčný za to, že skrze laskavost druhých může do našeho života proudit Boží milost a požehnání. Mě samotného to učí laskavosti.

Možná nám to nedochází, ale laskavost **zachraňuje společnost** – patří sem mnoho dobrovolnických aktivit – včetně třeba práce s dětmi, nezištná podpora nemocných přátel, finanční i praktická pomoc při různých přírodních či jiných katastrofách. Nic vás nenutí se zapojit. Pokud se zapojíte, projevíte laskavost.

Mám za to, že přesně o tomhle mluví kniha Kazatel (11:1), kde čteme: „*Pouštěj svůj chléb po vodě, po mnoha dnech se s ním shledáš.*“

Pokud se naučíme k druhým lidem přistupovat laskavě, pomůže nám to přijmout skutečnost, že **nejsme těmi nejdůležitějšími** a nejpotřebnějšími na tomto světě.

Sami skrze poskytovanou laskavost **přijmeme radost**. Zjistíte, že se váš život proměňuje spolu s tím, jak se učíte být laskaví. A že **proměňuje život druhých**.

Laskavost vás **naučí druhé lidi vnímat jinak**. Všimnout si jich a vnímat jejich potřeby. Vážít si jich, a nakonec se je nejspíš naučíte i milovat.

K laskavosti **patří i slova**. Moc dobře víme, že v moci slova je život i smrt. Slovo umí budovat a umí i zabít. **Slovo může zásadně změnit náš život**.

Pravda, není vždy snadné najít laskavá slova o někomu, kdo vám připadá „úplně blbej“ nebo je to prostě takový ten „marný typ“, permanentní podvodník či lhář. Nicméně k laskavosti patří i to, že druhým říkáme pravdu, která může mnohdy znít nepříjemně. Učme se hledat pro druhé slova naděje a povzbuzení.

Laskavost, kterou druhým projevujeme, nás znovu vede i k tomu základnímu poznání: **skutečná láska se neobejde bez oběti**. Pokud nejsme ochotni nic obětovat, těžko budeme doopravdy milovat.

Nakonec tou **největší LASKAVOSTÍ**, které se nám dostalo, je skutečnost, že jsme byli Bohem, díky Ježíšově sebeobětavé lásce, která ho z lásky k nám (k tobě i mně) dovedla až na kříž, **přijati do rodiny jeho dětí**.

Pojďme se na závěr krátce ztišit v osobní modlitbě. Vybavte si člověka, který se k vám zachoval laskavě a poděkujte za něj. A vyproste si moudrost do dnů a situací, které jsou před vámi, abyste v nich vy sami mohli druhým projevit laskavost.

Ámen.

Petr Plaňanský (13. 10. 2024, KS Nymburk)

Nikomu nebuďte nic dlužni, než abyste se navzájem milovali, neboť ten, kdo miluje druhého, naplnil zákon. (Římanům 13:8)